

VNO-NCW Zeeland
Oostelijk Bolwerk 9
4531 GP Terneuzen

☎ 0115 451456
✉ zeeland@vnoncwbrabantzeeland.nl
🌐 www.vnoncwbrabantzeeland.nl

Terneuzen, 30 maart 2023

Aan: Statenleden van de provincie Zeeland
Cc: Dhr. Gerard Rabelink, verkenner in Zeeland
Onderwerp: Verkenning en onderhandelingen voor een nieuw bestuursakkoord
Bijlage: -

Geachte statenleden,

Als grootste Zeeuwse werkgeversvereniging wil VNO-NCW Zeeland middels deze brief je van harte feliciteren met jouw verkiezing op 15 maart jl. Er wacht jou een schone taak om de komende vier jaar samen met je collega's in de Staten, de provincie Zeeland nog aantrekkelijker, ondernemender en innovatiever te maken. Als maatschappij staan we voor een aantal grote uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, woningbouw en het vestigingsklimaat. Daarom willen wij jou op een aantal punten onze visie en adviezen meegeven, terwijl het formatieproces met een verkenningsfase is gestart.

Voorafgaand aan de provinciale statenverkiezingen hebben wij onze [vijf ondernemersstandpunten gepresenteerd](#) en de lijsttrekkers uitgedaagd om hierover met elkaar in debat te gaan. Wij zijn verheugd te zien dat een aantal van onze ondernemersstandpunten in de verkiezingsprogramma's is meegenomen. In deze brief starten wij met een analyse n.a.v. deze vijf standpunten, gevolgd door een aanvulling op basis van actuele verkiezingsthema's.

Een vitale arbeidsmarkt groei naar 450.000 inwoners

Als werkgeversvereniging zien wij gelukkig veel eensgezindheid tussen de partijen op het gebied van arbeidsmarktbeleid. Meer mensen van buiten Zeeland aantrekken, het versterken van inclusiviteit, diversiteit en gelijkheid op de arbeidsmarkt, het realiseren van een betere aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt en het aanpakken van belemmerende wetgeving voor grenswerkers, zijn voor ons belangrijke aandachtspunten en wij zien ze in meer of mindere mate terug bij de meeste partijen. Ons advies is om vooral voortvarend aan de slag te gaan met de begeleiding en huisvesting van internationale medewerkers in Zeeland en de aansluiting van met name het middelbaar beroepsonderwijs op de arbeidsmarkt. Betrek hier nadrukkelijk werkgevers uit de regio bij.

Ambitieuze woonagenda extra 37.000 woningen in 2030

Veel partijen hebben ervoor gekozen om het bouwen van meer passende woningen als ambitie op te nemen in hun verkiezingenplannen. Tegelijkertijd zijn de ideeën over waar deze woningen gebouwd mogen worden en voor welke doelgroep erg uiteenlopend. Als werkgeversvereniging vinden wij het voor de leefbaarheid in Zeeland belangrijk dat deze woningbouw zich niet alleen concentreert in de grotere gemeenten, maar dat ook kleinere kernen naar de toekomst toe moeten kunnen groeien. Maar belangrijker nog dan de ambitie is voor ons nu de realisatie. Er moet een flinke versnelling plaatsvinden willen de plannen gerealiseerd gaan worden en vergunningverlening moet sneller en eenvoudiger. We rekenen erop dat de nieuwe omgevingswet een kans biedt om dit te realiseren. Wij roepen de provincie op om gemeenten hierbij te ondersteunen en te helpen om gezamenlijk meer slagkracht te organiseren.

Versterken bereikbaarheid van Zeeland

De leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de provincie Zeeland staat of valt met een goede bereikbaarheid. Dit geldt zowel voor onze inwoners als voor de bedrijven. In navolging op de plannen voor de woningbouw, vindt VNO-NCW Zeeland dat er meer geld geïnvesteerd moet worden in goed openbaar vervoer en de bereikbaarheid van iedereen in Zeeland. Dit heeft een positieve invloed op het vestigingsklimaat en arbeidsdeelname van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Een vervoersmodel met uitsluitend HOV-lijnen en lokaal slim flexibel vervoer, holt de bereikbaarheid in Zeeland verder uit en moet worden herzien voordat er onomkeerbare besluiten genomen zijn. Een tolvrije Westerscheldetunnel voor personen- en vrachtverkeer is noodzakelijk om de havens in Zeeland verder te laten integreren en de ongelijkheid tussen beide kanten van de Westerschelde voorgoed weg te nemen. Een uitbreiding van de Midden-Zeeland route tussen Goes en Hellegatsplein betekent vanuit economisch oogpunt een impuls voor Schouwen-Duiveland en de Bevelanden, maar heeft ook grote impact op de omgeving. Wij stellen voor eerst een uitgebreide studie te doen naar de effecten voordat definitieve besluiten genomen worden. Wat betreft vrachtvervoer zien we dat veel partijen willen investeren in andere modaliteiten zoals vaarwegen en spoorverbindingen, dit doet ons deugd.

Faciliteren energietransitie mkb en industrie

Het is belangrijk dat de verduurzaming van het midden- en kleinbedrijf (MKB) en de industrie veel aandacht krijgt in jullie verkiezingsprogramma's. Het is één van die thema's die een grote impact heeft op het toekomstige vestigingsklimaat. Voor het MKB is stimulering en facilitering van lokale oplossingen noodzakelijk, zoals bijvoorbeeld: decentrale opwek, smartgrid oplossingen en lokale energieopslag. Zorg ervoor dat de provincie Zeeland hierin voorop gaat lopen, hiermee voorkom je dat over een paar jaar bedrijventerreinen op slot gaan.

Voor de industrie zijn grotere hoeveelheden energie nodig om de transitie naar elektriciteit en waterstof te maken. Wind op Zee, kernenergie, waterstof, carbon capture en storage (CCS), het is allemaal nodig om de klimaatdoelen te halen en de transitie naar een circulaire economie te waarborgen. Als VNO-NCW Zeeland zetten wij ons in om de transitie van bedrijven naar waterstof mogelijk te maken en de sterke waterstofpositie die Zeeland heeft goed in te zetten. Vanwege het strategisch belang van de industriële sector voor de nationale economie, zou het ons advies zijn om op dit thema nadrukkelijk de samenwerking met de nationale overheid te zoeken en het belang van de regio hierin te laten weerklanken. Samen met het bedrijfsleven kan worden gewerkt aan pragmatische oplossingen die bijdragen aan een beter klimaat en ook aan de werkgelegenheid in de regio, bij de industrie en het MKB.

Versterken bestuurlijke slagkracht van Zeeland

Om al deze uitdagingen aan te gaan is het belangrijk dat de Zeeuwse overheden nauw samenwerken en elkaar weten te versterken. Voor velen van u gaat een gemeentelijke herindeling te ver, zo ook in het leven roepen van nieuwe ingewikkelde samenwerkingsverbanden. Wij roepen hierbij op om in ieder geval bestaande samenwerkingsverbanden zoals de RUD Zeeland te versterken en als provincie nadrukkelijk de regie te nemen op de samenwerking met name op het thema ruimtelijke ordening en vergunningverlening. Er staat veel te gebeuren bij het bedrijfsleven in Zeeland en het gebrek aan capaciteit en prioriteit bij de overheid dreigt dit te belemmeren.

Natuur, landbouw en stikstof

Eén van de grootste struikelblokken in de formatie dreigt de aanpak van de stikstofcrisis te worden. De afgelopen maanden hebben wij gezien hoe het debat rond dit thema gepolariseerd is en de belangen van de natuur, landbouw en samenleving als geheel uit elkaar gespeeld werden.

Wij van VNO-NCW Zeeland zien dat een gezonde natuur, een vitaal platteland en ruimte voor de noodzakelijke ontwikkeling van bijvoorbeeld woningbouw en bedrijventerreinen hand in hand moeten gaan. Alleen dan kunnen we gezamenlijk tot oplossingen komen. Maak prioriteit van een gezamenlijke Zeeuwse visie op de landbouw en natuur, waarbij er perspectief is voor boeren, verbeteringen komen voor de natuur en er ruimte ontstaat om een totale impasse rond stikstofvergunningen af te wenden. Samen met onze landelijke organisatie zien wij mogelijkheden om regelgeving aan te passen, binnen de EU-richtlijnen, en daarmee de vergunningverlening niet stil te leggen.

In de industrie worden inmiddels grote stappen gezet in de energietransitie, wat ook een positief effect heeft op de uitstoot van stikstofoxiden. Het is voor deze verduurzaming wel nodig dat er ontwikkelruimte komt en vergunningen tijdig beschikbaar komen om de overstap naar andere energievormen te kunnen maken, wij vragen hiervoor blijvend aandacht.

In gesprek blijven

Zoals gebruikelijk na verkiezingen gaat een aantal van jullie straks het proces van formatie in met een mogelijke deelname aan de coalitie in het vooruitzicht. Het product van deze formatie, het coalitieakkoord, vormt straks de leidraad waarlangs belangrijke besluiten over de toekomst van de provincie Zeeland genomen gaan worden. Hoewel niet gebruikelijk doen wij jou nadrukkelijk de suggestie om VNO-NCW Zeeland en andere maatschappelijke organisaties inhoudelijk te betrekken tijdens de formatie. De kracht en uitvoerbaarheid van het coalitieakkoord neemt verder toe wanneer dit kan rekenen op een breed maatschappelijk draagvlak en meer is dan een politiek akkoord tussen partijen die gezamenlijk een meerderheid vormen in de provinciale staten.

Met vriendelijke groet,

Eric de Ruijscher
Voorzitter VNO-NCW Zeeland

Erik van Oosten
Regiomanager VNO-NCW Zeeland